

Finansdepartementet
Postboks 8009 Dep.
0030 OSLO

Deres ref.
12/4613 ATV/NZM

Vår ref.
13/249-10 621.3/STRE

Dato:
Oslo, 09.04.2013

Høring - Forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Landsorganisasjonen i Norge viser til departementets høringsbrev og tilhørende notater av 20.12.2012.

LO vil innledningsvis be departementet merke seg at arbeidstakernes organisasjoner burde vært på høringslisten i utgangspunktet. Dette er ikke en sak som kan sies å angå forvaltningen alene, da det dreier seg om organiseringen av offentlig sektor og brukernes interesser og dernest arbeidstakerne som skal stå for tjenesteytingen.

LO viser også til sin høringsuttalelse av 21. februar 2009 om utprøving av periodiserte virksomhetsregnskap i staten. Vi registrerer at foreløpig har kun 62 virksomheter levert regnskaper etter denne regnskapsmåten, de fleste leverer fortsatt regnskapene etter kontantprinsippet.

LO stiller fortsatt spørsmålsteget ved om den informasjon som her vil gis er det de politiske beslutningstakerne og andre brukere faktisk trenger. Denne foreslåtte standardiseringen av regnskapene kan synes å være et ytterligere skritt i retning av å innføre obligatoriske periodiserte virksomhetsregnskap for alle statlige virksomheter. Slike forretningsregnskap skal gi informasjon til aksjonærer og ledelse der økonomisk overskudd er et vesentlig resultatmål. For offentlig sektor er behovet et regnskapssystem med nær kobling til budsjettssystemet, og det er vesentlig at disse systemene utvikles med utgangspunkt i de styrings- drifts- og kontrollbehov som både folkevalgte og virksomhetene har.

Det er etter LOs mening neppe betydelige gevinster å hente i sammenlikninger over tid for enkeltvirksomheter. Den store forskjellen i virksomhetenes oppgaver og størrelse vil uansett gjøre slike sammenlikninger vanskelige. Innføringen av en ny standard vil i seg selv vanskeliggjøre sammenlikning i en overskuelig tidshorisont. Det at ny kontoplan innføres vil kunne gjøre regnskapssammenlikninger før og etter 1. januar 2014 vanskelige for brukerne.

Det samlede inntrykket av forslagene er at statlige virksomheter skal rapportere mer likt private virksomheter. Det er grunn til å være skeptisk til dette, jfr. bl.a. forskning fra Høgskolen i Hedmark. LO tilrår at hvert departement selv avgjør hvordan årsrapport skal

utformes for sine underliggende virksomheter innenfor de eksisterende rammene av økonomiregelverket.

LO støtter også kommentarer på noen enkeltpunkter fra Norsk Tjenestemannslag som organiserer mange av de ansatte i statsforvaltningen, som vedlegges dette brev.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Tor-Arne Solbakken
(*sign.*)

Stein Reegård
(*sign.*)

Vedlegg: 1

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.

Vedlegg

Kommentarer fra Norsk Tjenestemannslag knyttet til årsrapportering

Det er etter NTLs mening neppe betydelige gevinster å hente i sammenlikninger over tid for enkeltvirksomheter. Den store forskjellen i virksomhetenes oppgaver og størrelse vil uansett gjøre slike sammenlikninger vanskelige. Innføringen av en ny standard vil derimot vanskeliggjøre sammenlikning på både kort- og en overskuelig tidshorisont for den enkelte virksomhet. Det at ny kontoplan innføres vil kunne gjøre regnskapssammenlikninger før og etter 1. januar 2014 vanskelige for brukerne. En standardisering av årsrapporteringen vil ytterligere vanskeliggjøre sammenlikning over tid for den enkelte virksomhet.

Forskjeller i rapporteringsformer blant virksomhetene må antas å være et resultat av langt flere forhold enn manglende standardisering. Virksomhetsspesifikke forutsetninger og ikke minst eierdepartementets krav og behov for rapportering fra den enkelte underliggende virksomhet som er utviklet over tid er av vesentlig betydning.

En økt grad av sammenlikning på tvers av statlige virksomheter kan etter vår oppfatning medføre at den overordnede styringen i mindre grad hensyntar føringene som gis i økonomireglementets § 4 som fastslår at styring, oppfølging, kontroll må tilpasses virksomhetens egenart.

Det samlede rapporteringsomfanget som store etater, som for eksempel Arbeids- og velferdsetaten er underlagt per i dag, overflødiggjør i høy grad flere av standardiseringsforslagene. Det foreslåtte punktet om lederberetning (2.2) i årsrapporten vil for større komplekse virksomheter stå i fare for å få en overfladisk karakter grunnet virksomhetenes omfang.

Nødvendigheten av innføring av ledersignatur (2.2.1) fremstår for NTL heller ikke som tvingende. Da virksomhetsledere allerede er ansvarspålagt rapportering etter forskrift, fremstår forslaget om ledersignatur som en formålsløs seremoniell handling. Dersom Finansdepartementet anser at det foreligger et reelt behov for å tydeliggjøre virksomhetslederens ansvar for resultatrapporteringen utover det rettslig forskriftspålagte ansvaret, bør atskillig mer dyptgripende tiltak vurderes.

Virksomhetsintroduksjon og hovedtallrapportering (2.3) antas ikke å bunne i et udekket informasjonsbehov for eierdepartementenes del. For andre tiltenkte brukere vil virksomhetstilpasset nøkkelinformasjon være tilgjengelig gjennom virksomhetenes egenpublisering. En standardisering av denne rapporteringen kan ikke ses å ha stor betydning for brukerne, og bør ses opp mot kostnadene ved dette.

Forslagene om rapporteringsoppbygging, styring og kontroll (2.4 –2.5) må tilpasses virksomhetenes egenart. NTL viser til at store etaters rapporteringsomfang er i høy grad tilpasset departementets behov. Styringsdialogen mellom etaten og departementet er tett og er mer omfattende enn tildelingsbrev og virksomhetsrapportering isolert sett. Som følge av dette, antas det at høringsspørsmålet om hvorvidt virksomhetene i årsrapporten skal kunne ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet ikke er av større betydning for større etater.

For øvrige statlige virksomheter med en mindre tett dialog vil behovet kunne være atskillig større. Det er likevel ikke nødvendig at denne dialogen som norm skal inngå i årsrapporten. Etter vår mening må eierdepartementet pålegge føringer for slik rapportering tilpasset departementets eller virksomhetens egenopplevde behov. God styringsdialog er en forutsetning for god statlig styring.